

ייפוי כוח מתמשך – צוואה

ייפוי כוח מתמשך וצוואה הם שני מסמכים משפטיים. כל אחד מהם אמנם תקף לתקופה אחרת אבל ביחד הם מייצרים כוח ומאפשרים לכל אדם, ללא קשר לגילו, לשלוט בעתידו האישי, הבריאותי והכלכלי.

שליטה זו מקבלת תוקף משנה בימים אלו - תקופת הקורונה שבה לא מעט אנשים מצאו את עצמם במצב של חוסר וודאות וחוסר שליטה על היכולת לקבל החלטות משמעותיות בחייהם.

במאמר זה אני אנסה להסביר כיצד ייפוי כוח מתמשך וצוואה הפכו למסמכי חובה, מעין ביטוח אישי לכל אדם המבקש ליצור וודאות, יציבות ושליטה על עתידו.

ייפוי כוח מתמשך

בייפוי הכוח מתמשך אתה קובע כיצד ייראו חיך **בעתיד** אם חו"ח תגיע למצב שבו לא תהיה מסוגל לקבל החלטות או לנהל את ענייניך הפיננסיים, הבריאותיים והאישיים. באמצעות ייפוי כוח מתמשך תוכל למנות אדם (או יותר מאדם אחד) שאתה סומך עליו **כמיופה כוח/ ממונה** אשר יפעל בשמך ועבורך, בתחומים שונים הנוגעים לחיך. על פי החוק אתה מכונה הממנה ואתה יכול לקבוע באילו עניינים תוכל לקבל את עזרתו של מיופה כוח ואף להגדיר במפורש מה יהיו סמכויותיו. ייפוי כוח מתמשך הוא הסדר המבוסס על בחירה אישית. הבחירה יכולה להיעשות בהתאם לקרבה משפחתית, איש אמון או איש מקצוע. ייפוי כוח מתמשך בא להחליף את תביעת האפוטרופוס העתידית שבני משפחתך יצטרכו להגיש לבית משפט לענייני משפחה. במצבים של חוסר הסכמה לגבי זהות האפוטרופוס ביהמ"ש יכול להחליט על מינוי אפוטרופוס חיצוני/ גורם זר שלא מכיר אותך ואת הצרכים הבסיסיים שלך. ייפוי הכוח המתמשך נערך בהיותך כשיר רפואית ונכנס לתוקף כאשר אתה מאבד את כשרותך המשפטית לחתום על מסמכים ולא יכול לבצע פעולות פשוטות ויום יומיות כמו למשוך כסף מהבנק לצורך תשלומים שוטפים. אדם יכול לאבד את כשורתו המשפטית כתוצאה ממחלה קשה, דימנציה, אלצהיימר, שיתוק מוחי, בעיות נפשיות, מצב של תרדמת, הנשמה ממושכת ולצערנו הדוגמאות לכך רבות, הם יכולים להופיע בכל גיל ולאף אחד אין חסינות. ייפוי כוח מתמשך חייב להיערך על ידי עורך דין שהוכשר לכך ע"י האפוטרופוס הכללי! העורך דין יערוך מספר פגישות עם הממנה על מנת להבין ולהתחקות עד כמה שניתן אחר רצון הממנה. בייפוי כוח מתמשך הממנה נותן הוראות הפעלה מדויקות ומפורטות כיצד מיופה הכוח יפעל ויקבל החלטות לגביו והדוגמאות לכך הן כיד הדמיון הטוב של הממנה:

ברמה האישית מתן הוראות ספציפיות שמטרתן רווחתו ואיכות חייו של הממנה עד אחרית ימיו, הוראות כגון היכן הממנה יתגורר, מי יטפל בו, האם הוא מעוניין בדיוור מוגן ו/או להמשיך להתגורר בביתו באמצעות מטפל סיעודי.

ברמה הכלכלית מתן הוראות כיצד יפעל מיופה הכוח לגבי נכסים של הממנה, איך להשקיע את הכספים, טיפול בהתחייבויות כספיות וכד'.

ברמה הבריאותית מתן הוראות ביחס לטיפולים שיקבל הממנה, אשפוזים, להורות על טיפוליים רפואיים מקצועיים, לבחור רופאים שבהם יטופל.

כמובן שהיפוי כוח לא יכול להכיל כל תרחיש אפשרי אבל הוא יכול לייצר למיופה הכוח מתווה שיגדיר כיצד הממנה רוצה להזדקן ואיך העתיד שלו ייראה.

מיופה הכוח צריך להגיע לעורך הדין המנסח את יפוי הכוח המתמשך ולקבל את הסכמתו בכתב.

העורך דין מפקיד את היפוי כוח המתמשך והסכמת מיופה הכוח אצל האפוטרופוס הכללי אשר מנהל מאגר הפקדות של יפויי כוח מתמשכים, ללא ההפקדה אין תוקף ליפוי כוח המתמשך.

יפוי כוח מתמשך הוא תעודת הביטוח שלך, אתה מעניק את השרביט של קבלת ההחלטות לאיש אמונך, מתוך ידיעה שאותו אדם יפעל למען רווחתך האישית ולא יבצע פעולות המנוגדות לרצונך.

מינוי אפוטרופוס לא אחראי יכול לבזבז את הכספים שלך, למכור את נכסיך ולעשות פעולות אל חזור. ישנם אנשים שחסכו כל חייהם ובסוף הלכו לעולמם בלי להותיר דבר ליורשים בשל ניהול לא נכון של כספיהם.

צוואה

תוקפו של יפוי הכוח המתמשך פג ביום שבו הממנה הולך לעולמו, אז נכנסת לתוקף הצוואה, במידה ואכן נערכה צוואה. אם לא נערכה צוואה אז עיזבון המנוח מתחלק בהתאם להוראות חוק הירושה.

הוראות חוק הירושה לא תמיד משקפות את רצון הנפטר ועל זה נאמר סוף מעשה במחשבה תחילה!

הרבה חוששים לכתוב צוואה בגילאים צעירים ודוחים את הקץ, חשש לא ברור, לא לדבר על המוות, כאשר כולנו יודעים שלא בני אלמוות אנחנו. אל תדחו את הקץ ותחכו ליום שבו אולי כבר לא תוכלו לכתוב צוואה. יש אגב שמאמינים שדווקא חתימה על צוואה היא סגולה לאריכות ימים.

הצוואה היא מסמך משפטי שאדם עושה טרם מותו ובכך הוא מחליט ושולט כיצד יתחלק עיזבונו עם פטירתו.

ישנן נסיבות בהן הנפטר יעדיף דווקא חלוקה שונה של הנכסים, חלוקה בעין למשל. ישנם אנשים שעל פי החוק לא נחשבים יורשים והנפטר כן ירצה לכלול אותם בצוואתו כמחווה של רצון טוב או הכרת תודה.

ישנם מצבים שכיחים שאחד מבני הזוג נפטר והאחר עודדנו בחיים, על פי החוק מחצית הרכוש המשותף של בני הזוג (החצי של הנפטר) מתחלק חצי לבן הזוג החי וחצי לילדים החוקיים. במצב כזה לילדים יש רבע מהרכוש המשותף של בני הזוג ושלושה רבעים לבן הזוג שנותר בחיים, אך גם הרבע הזה עלול לייצר בעיות לבן הזוג שנותר בחיים ולהגביל את פעולותיו הכלכליות.

הפתרון לכך הוא עריכת צוואה הודדית שבה בני הזוג מורשיים את כל רכושם לבן הזוג שנשאר בחיים ורק לאחר מותם של שני בני הזוג הרכוש יתחלק בין הילדים.

יש מצבים שבהם נפל פגם בצוואה ואז היא עלולה להיפסל! כך למשל ייצגתי בתיק שבו הצלחתי להוכיח

שהמצווה לא היה כשיר לחתום על צוואה, במקרה אחר הצלחתי להוכיח שהצוואה נרשמה בשל השפעה בלתי

הוגנת של אחד היורשים על המצווה. במצבים כאלו היורשים נאלצים להגיש הליך הקרוי התנגדות לצו קיום

צוואה ומנהלים הליכים ממושכים בבית משפט לענייני משפחה, שלא לומר וקרבות עקובים מדם. הלקוחות שלי

השיגו את מבוקשם- הצוואה בוטלה, אך הם בזבזו לא מעט כספים מכספי הירושה, משאבים וזמן אך הכי כואב שהם הפסידו את המשפחה, שנים של ילדות משותפת וזיכרונות מבית חם הופכים לרגשות של שנאה תהומית. בתפיסה שלי בתביעות בין אחים אין מנצחים!
אדם כל חייו מטפח ודואג למפעל המשפחתי שלו שבסופו מתפרק בגלל כסף ואתה כבר לא יכול לעשות דבר. כל זה יכול היה להימנע לו היית טורח לפנות לעורך דין ולכתוב צוואה בעלות סמלית.

אדם שחותם על צוואה יוצא בתחושה של אנחת רווחה, הידיעה שהכסף יחולק מתוך מחשבה ועשיית צדק עם כולם, לפחות מבחינתך עשית את כל הדרוש ממך כדי למנוע מהיורשים שלך, דם מדמך, להתקוטט בבתי משפט לענייני משפחה.

אני באופן אישי ממליצה לאנשים שעורכים אצלי צוואה אפילו להשאיר מכתב אישי קטן לכל יורש, לומר דברים שלא הצלחת להגיד בחיך ולהפוך את הצוואה לא רק למסמך כלכלי אלא גם למסמך אישי.

לסיכום: כל אדם צריך לקחת את המושכות לידיו לשלוט על חייו, להחליט מה טוב בשבילו. אל תתנו לגורל להחליט בשבילכם, לגורל אלפי פנים, אתם יודעים הכי טוב מה אתם רוצים שיעלה בגורלכם ואפשר לעשות זאת באמצעות שני מסמכים משלימים ייפוי כוח מתמשך וצוואה.

לייעוץ משפטי נוסף בנושאים ייפוי כוח מתמשך וצוואות ניתן לפנות לכותבת המאמר
עו"ד קרן פרץ בן חיים בטלפון 050-2208272